

[Strona Główna](#) > ... > [Twoje Prawa](#) > [Prawa Podstawowe](#) > Luxembourg

Sądy krajowe i inne organy pozasądowe

Autor treści:
Luksemburg

Luksemburg

Sądy krajowe

Prawa podstawowe usankcjonowano w aktach międzynarodowych, takich jak europejska konwencja praw człowieka, jak również w konwencjach Organizacji Narodów Zjednoczonych, a także w konstytucji luksemburskiej i w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej w odniesieniu do prawa Unii.

Na prawa podstawowe usankcjonowane w tych aktach prawnych można się powołać przed każdym sądem krajowym – zarówno przed sądami właściwymi do rozpoznawania spraw karnych, cywilnych i gospodarczych, jak i administracyjnych.

Należy podkreślić, że każde naruszenie prawa podstawowego może skutkować orzeczeniem sankcji przez sądy krajowe – zarówno przez sądy właściwe do rozpoznawania spraw karnych lub cywilnych, jak i – w stosownych przypadkach – przez sądy właściwe do rozpoznawania spraw gospodarczych lub administracyjnych.

<https://justice.public.lu/fr.html>

<https://justice.public.lu/fr/annuaire.html>

Rzecznik Praw Obywatelskich (Médiateur institutionnel)

Rzecznik Praw Obywatelskich

Rzecznik Praw Obywatelskich działa przy Izbie Deputowanych (Chambre des députés) i nie podlega zwierzchnictwu żadnego innego organu w ramach sprawowanej funkcji.

Zadaniem rzecznika jest przyjmowanie skarg od osób fizycznych lub prawnych prawa prywatnego wnoszonych w związku ze sprawą dotyczącą tych osób i związanych z funkcjonowaniem administracji rządowej i samorządowej, a także instytucji publicznych podlegających organom rządowym i samorządowym, z wyjątkiem spraw związanych z ich działalnością przemysłową, finansową i handlową. W tym kontekście do rzecznika można wnosić skargi, które bezpośrednio lub pośrednio dotyczą praw człowieka.

Każda osoba fizyczna lub osoba prawna prawa prywatnego, która uzna – w związku ze swoją sprawą – że działanie organu, o którym mowa w poprzednim akapicie, nie było zgodne z powierzoną mu misją lub że uchybia ono obowiązującym konwencjom, ustawom lub rozporządzeniom, może wystąpić o skierowanie sprawy do rzecznika w drodze indywidualnej skargi pisemnej lub poprzez ustne oświadczenie złożone w sekretariacie rzecznika.

Przed wniesieniem skargi należy podjąć właściwe kroki administracyjne przed organami, których dotyczy sprawa, w celu załatwienia danej sprawy.

Wniesienie skargi do rzecznika nie powoduje przerwania biegu terminów wniesienia środków zaskarżenia, w szczególności do właściwych sądów.

Rzecznik nie może interweniować w postępowaniach wszczętych przed sądem ani podważać zasadności

orzeczenia sądowego. W przypadku niewykonania orzeczenia sądowego kończącego postępowanie w sprawie może on jednak zobowiązać organ, którego dotyczy skarga, do wykonania orzeczenia w terminie wyznaczonym przez rzecznika.

Przedmiotem skargi powinna być konkretna sprawa, która dotyczy skarżącego. Skargi nie mogą dotyczyć funkcjonowania administracji w ujęciu ogólnym.

Jeżeli rzecznik uzna, że dana skarga jest uzasadniona, udziela porad skarżącemu i organowi administracji, przedstawiając zalecenia w odniesieniu do organu, którego dotyczy skarga, oraz skarżącego, które jego zdaniem mogą umożliwić polubowne rozstrzygnięcie sprawy będącej przedmiotem wniesionej skargi. Zalecenia mogą obejmować w szczególności propozycje udoskonalenia funkcjonowania organu, którego dotyczy skarga.

Jeżeli rzecznik uzna – w związku z wniesioną do niego skargą – że wykonanie orzeczenia będącego przedmiotem skargi uchybia zasadzie sprawiedliwości, może on zalecić danemu organowi – zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi – wszelkie rozwiązania umożliwiające rozstrzygnięcie sprawy skarżącego na zasadzie słuszności oraz zasugerować zmiany, które jego zdaniem należy wprowadzić w przepisach ustawowych lub wykonawczych, na podstawie których wydano przedmiotowe orzeczenie.

Od decyzji rzecznika o niepodejmowaniu sprawy nie można się odwołać do sądu.

Ombudsman (Rzecznik Praw Obywatelskich)

36, rue du Marché-aux-Herbes
L-1728 Luxembourg

Tel. +352 26270101
Faks +352 26270102

Strona internetowa: <http://www.ombudsman.lu/>
E-mail: info@ombudsman.lu

Wyspecjalizowane organy ochrony praw człowieka

Komisja Konsultacyjna ds. Praw Człowieka (Commission consultative des droits de l'Homme)

Komisja Konsultacyjna ds. Praw Człowieka (Commission consultative des droits de l'Homme – CCDH) jest rządowym organem doradczym, którego zadaniem jest upowszechnianie i ochrona praw człowieka w Wielkim Księstwie Luksemburga. W tym celu Komisja przekazuje rządowi opinie, badania, stanowiska i zalecenia, które opracowuje przy zachowaniu pełnej niezależności we wszystkich kwestiach o zasięgu ogólnym dotyczących praw człowieka w Wielkim Księstwie Luksemburga. W swoich opiniach zwraca uwagę rządu na środki, które – jej zdaniem – mogą wspierać ochronę i upowszechnianie praw człowieka. Premier przekazuje Izbie Deputowanych opinie, badania, stanowiska i zalecenia Komisji.

Komisja jest organem pełniącym wyłącznie funkcje doradcze na rzecz rządu, niemającym uprawnień decyzyjnych.

CCDH nie jest uprawniona do rozpatrywania indywidualnych spraw.

W ramach swojej działalności CCDH:

- wedle własnego uznania bada wszelkie kwestie wchodzące w zakres jej kompetencji, które zostały do niej skierowane przez rząd lub które zdecydowała się rozstrzygnąć z własnej inicjatywy na wniosek członków CCDH lub każdej innej osoby lub organizacji;
- wysłuchuje opinii wszystkich zainteresowanych osób oraz – w stosownych przypadkach – przyjmuje wszystkie informacje lub dokumenty, które są niezbędne do oceny sytuacji wchodzących w zakres jej kompetencji;
- zwraca się do opinii publicznej – bezpośrednio albo za pośrednictwem mediów – w szczególności w celu podania do wiadomości publicznej swoich opinii i zaleceń;
- współpracuje z innymi organami – sądowymi lub pozasądowymi, których celem jest upowszechnianie

i ochrona praw człowieka.

Commission consultative des droits de l'Homme (Komisja Konsultacyjna ds. Praw Człowieka)

71-73, rue Adolphe Fischer
L-1520 Luxembourg

Tel. +352 26202852
Faks +352 26202855
Faks +352 26202855

Strona internetowa: <https://ccdh.public.lu/>
E-mail: info@ccdh.public.lu

Rzecznik Praw Dzieci i Młodzieży (Ombudsman fir Kanner a Jugendlecher – OKaJu)

Obowiązki Rzecznika Praw Dzieci i Młodzieży

Obowiązki Rzecznika Praw Dzieci i Młodzieży określono w ustawie z dnia 1 kwietnia 2020 r. ustanawiającej Rzecznika Praw Dzieci i Młodzieży:

1. Rzecznik rozpatruje zawiadomienia o przypadkach naruszenia praw dziecka; wydaje zalecenia dotyczące naprawy zgłoszonej sytuacji;
2. analizuje istniejące systemy, aby w razie potrzeby zalecić właściwym organom dostosowanie ich w celu zapewnienia lepszej ochrony i wspierania praw dziecka w perspektywie długoterminowej;
3. zgłasza przypadki naruszenia praw dziecka właściwym organom;
4. doradza osobom fizycznym lub prawnym na temat sposobów dochodzenia praw dziecka;
5. zwiększa świadomość dzieci w zakresie ich praw oraz świadomość praw dziecka w społeczeństwie;
6. wydaje opinie w sprawie wszystkich projektów ustaw oraz wniosków w sprawie ustaw i rozporządzeń wieloksiężących, które mają wpływ na przestrzeganie praw dziecka;
7. na wniosek rządu lub Parlamentu wydaje opinie w sprawie wszelkich kwestii dotyczących praw dziecka.

Urzednicy Rzecznika Praw Dzieci i Młodzieży wykonują swoje obowiązki, nie ingerując w toczące się postępowania sądowe.

Każda osoba fizyczna lub prawna może zwrócić się do Rzecznika Praw Dzieci i Młodzieży z pisemnym lub ustnym wnioskiem o udzielenie porady w sprawie wykonywania praw dziecka.

Odpowiedź Rzecznika Praw Dzieci i Młodzieży może mieć formę pisemną lub ustną, w zależności od formy, w jakiej skierowano wniosek.

Ombudsman fir Kanner a Jugendlecher (Rzecznik Praw Dzieci i Młodzieży)

2, rue Fort Wallis
L-2714 Luxembourg

Tel. +352 26123124
Faks +352 26123125

Strona internetowa: <http://ork.lu/index.php/en/>

Ośrodek ds. Równego Traktowania (Centre pour l'égalité de traitement)

Celem Ośrodka ds. Równego Traktowania (Centre pour l'égalité de traitement), który sprawuje powierzone funkcje w pełni niezależnie, jest propagowanie, analizowanie i monitorowanie równego traktowania wszystkich osób bez dyskryminacji ze względu na rasę, pochodzenie etniczne, płeć, religię lub przekonania, niepełnosprawność bądź wiek.

Wykonując powierzoną misję, ośrodek ten może w szczególności:

- publikować sprawozdania, wydawać opinie i zalecenia oraz prowadzić badania w zakresie wszelkich kwestii związanych z wyżej wspomnianymi rodzajami dyskryminacji;
- opracowywać i przekazywać wszelkie informacje i dokumenty, które są użyteczne w celu realizacji powierzonych funkcji;
- udzielać pomocy osobom, które uważają, że są ofiarami dyskryminacji zgodnie z definicją zawartą w art. 1 ustawy o równym traktowaniu z dnia 28 listopada 2006 r., umożliwiając im skorzystanie z usług służb poradnictwa, których celem jest informowanie ofiar o przysługujących im indywidualnych prawach, ustawodawstwie, orzecznictwie i sposobach dochodzenia przysługujących im praw.

Informacje dotyczące poszczególnych sytuacji lub przypadków, które członkowie powzięli w ramach wykonywania powierzonej misji, są objęte tajemnicą zawodową. Tajemnica zawodowa pozostaje bez uszczerbku dla możliwości przekazywania właściwym organom sądowym wszelkich informacji, które mogą stanowić dyskryminację ofiary zgodnie z definicją zawartą w art. 1 ustawy o równym traktowaniu z dnia 28 listopada 2006 r.

Członkowie ośrodka sprawują powierzone funkcje, nie ingerując w zawisłe postępowania sądowe.

Członkowie ośrodka mają prawo żądać przedstawienia wszelkich informacji, dowodów lub dokumentów, które są niezbędne do sprawowania powierzonej funkcji, chyba że są one objęte tajemnicą lekarską lub inną tajemnicą zawodową.

Centre pour l'égalité de traitement (Ośrodek ds. Równego Traktowania)

B.P. 2026
L-1020 Luxembourg

Tel. +352 26483033
Faks +352 26483873

Strona internetowa: <http://cet.lu/fr/>
E-mail: info@cet.lu

Krajowa Komisja ds. Ochrony Danych (Commission nationale pour la protection des données)

Krajowa Komisja ds. Ochrony Danych jest organem publicznym działającym jako instytucja publiczna. Sprawuje powierzoną jej misję z zachowaniem pełnej niezależności.

Komisja co roku przedstawia pisemne sprawozdanie z wykonania powierzonych zadań podczas posiedzenia członków rządu.

Zadaniem Krajowej Komisji ds. Ochrony Danych jest:

- kontrola i weryfikacja zgodności z prawem gromadzenia i wykorzystywania danych podlegających przetwarzaniu oraz informowanie administratorów danych o ich obowiązkach;
- zapewnianie poszanowania podstawowych praw i wolności osób, w szczególności poszanowania ich życia prywatnego, oraz informowanie opinii publicznej o prawach zainteresowanych osób;
- przyjmowanie i rozpoznawanie skarg oraz wniosków dotyczących weryfikacji zgodności z prawem przetwarzania;
- doradzanie rządowi – na jego wniosek albo z własnej inicjatywy – w kwestii konsekwencji rozwoju technologii przetwarzania danych w odniesieniu do poszanowania podstawowych praw i wolności osób; w tym celu Komisja może przeprowadzać badania, ankiety lub ekspertyzy.

Zadaniem Krajowej Komisji jest również zapewnienie stosowania przepisów zmienionej ustawy z dnia 30 maja 2005 r. o ochronie życia prywatnego w sektorze łączności elektronicznej oraz rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy.

Każda osoba działająca we własnym imieniu lub za pośrednictwem adwokata lub każdej innej należycie upoważnionej osoby fizycznej lub prawnej może złożyć do Komisji wniosek dotyczący poszanowania jej podstawowych praw i wolności w odniesieniu do przetwarzania danych. Osoba, która składa wniosek, jest informowana o działaniach podjętych w związku z tym wnioskiem.

Każda zainteresowana osoba może w szczególności złożyć do Krajowej Komisji wniosek o weryfikację zgodności z prawem przetwarzania danych osobowych w przypadku odmowy lub ograniczenia wykonania przysługującego jej prawa dostępu do swoich danych.

Komisja powiadamia organy sądowe o naruszeniach, o których powzięła wiadomość.

Commission nationale pour la protection des données (Krajowa Komisja ds. Ochrony Danych)

15, Boulevard du Jazz
L-4370 Belvaux

Tel. +352 261060-1
Faks +352 261060-29

Strona internetowa: <https://cnpd.public.lu/fr/index.html>

Krajowy Urząd ds. Przyjmowania Cudzoziemców (Office national de l'accueil – ONA)

Krajowy Urząd ds. Przyjmowania Cudzoziemców (ONA) utworzono [ustawą z dnia 4 grudnia 2019 r.](#) Przepisy nowej ustawy o przyjmowaniu cudzoziemców weszły w życie 1 stycznia 2020 r.

Krajowy Urząd ds. Przyjmowania Cudzoziemców zastępuje Luksemburski Urząd ds. Przyjmowania i Integracji Cudzoziemców (Office luxembourgeois de l'accueil et de l'intégration – OLAI) utworzony zmienioną [ustawą z dnia 16 grudnia 2008 r. o przyjmowaniu i integracji cudzoziemców w Wielkim Księstwie Luksemburga.](#)

Do obowiązków Krajowego Urzędu ds. Przyjmowania Cudzoziemców należą:

1. organizacja przyjęcia osób ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej w rozumieniu [ustawy z dnia 18 grudnia 2015 r. o ochronie międzynarodowej i ochronie tymczasowej](#);
2. zarządzanie obiektami noclegowymi przeznaczonymi do tymczasowego zakwaterowania osób ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej, uchodźców oraz osób kwalifikujących się do objęcia ochroną uzupełniającą w rozumieniu [wymienionej wyżej ustawy z dnia 18 grudnia 2015 r.](#);
3. współpraca z innymi organami w zakresie tworzenia obiektów noclegowych do celów tymczasowego zakwaterowania osób ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej, uchodźców i osób kwalifikujących się do objęcia ochroną uzupełniającą, a także zarządzanie takimi obiektami;
4. współpraca z właściwymi organami w zakresie wspierania budowy i wyposażenia obiektów noclegowych do celów tymczasowego zakwaterowania osób ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej, uchodźców i osób kwalifikujących się do objęcia ochroną uzupełniającą.

Realizując te zadania, Krajowy Urząd ds. Przyjmowania Cudzoziemców współpracuje z organami europejskimi i międzynarodowymi.

W wyjątkowych przypadkach, odpowiednio uzasadnionych względami rodzinnymi, humanitarnymi lub zdrowotnymi, Krajowy Urząd ds. Przyjmowania Cudzoziemców może, zgodnie z art. 3 lit. c) [zmienionej ustawy z dnia 29 sierpnia 2008 r. o swobodnym przepływie osób i imigracji](#), udzielić doraźnego wsparcia obywatelom państw trzecich, którzy nie kwalifikują się do otrzymania istniejącej pomocy i świadczeń.

Office national de l'accueil (Krajowy Urząd ds. Przyjmowania Cudzoziemców – ONA)

5, rue Carlo Hemmer
L-1734 Luxembourg

Tel. +352 24785700

Faks +352 24785720

Strona internetowa: <https://ona.gouvernement.lu/en/service.html>

E-mail: info@olai.public.lu

Dostęp do wymiaru sprawiedliwości

Biuro Porad i Informacji Prawnej (Service d'accueil et d'information juridique)

Tego rodzaju biura działają przy sądach pod zwierzchnictwem Krajowego Prokuratora Generalnego (procureur général d'Etat). Zadaniem Biura jest przyjmowanie interesantów i udzielanie im ogólnych informacji na temat zakresu przysługujących im praw oraz sposobów i środków ochrony tych praw.

Zadaniem Biura Porad i Informacji Prawnej jest:

- przyjmowanie interesantów i kierowanie ich do właściwych organów przy jednoczesnym zapewnieniu niezbędnych informacji i narzędzi technicznych;
- udzielanie interesantom ogólnych informacji na temat zakresu przysługujących im praw w odniesieniu do zgłoszonych problemów oraz na temat sposobów i środków umożliwiających wykonanie tych praw;
- przyjmowanie zażaleń dotyczących trudności napotkanych w wykonywaniu przysługującego prawa i proponowanie środków w celu ich przezwyciężenia.

Biuro Porad i Informacji Prawnej udziela informacji wyłącznie w formie ustnej, z wyłączeniem wszelkich konsultacji pisemnych.

Service d'accueil et d'information juridique (Biuro Porad i Informacji Prawnej) – Luksemburg

Cité judiciaire
Bâtiment BC
L-2080 – Luxembourg

Tel. +352 475981-345/325/600

pgsin@justice.etat.lu

Service d'accueil et d'information juridique (Biuro Porad i Informacji Prawnej) – Diekirch

Justice de paix (sąd pokoju)

Place Joseph Bech
L-9211 – Diekirch

Tel. +352 802315

Pomoc prawna

Jeżeli chodzi o pomoc prawną, mogą ją uzyskać strony postępowania sądowego, pozasądowego, nieprocesowego i procesowego. Aby wnioskodawca mógł kwalifikować się do otrzymania pomocy prawnej, jego zasoby finansowe muszą być niewystarczające, tj. muszą odpowiadać minimalnemu dochodowi gwarantowanemu (*revenu d'insertion sociale* – REVIS). Fakt, czy zasoby finansowe są niewystarczające, ocenia się względem dochodów i majątku osoby, która wnosi o pomoc, oraz osób zamieszkujących z nią we wspólnym gospodarstwie domowym.

Pomocy prawnej nie przyznaje się osobie, której roszczenie jest w sposób oczywisty niedopuszczalne, bezzasadne, stanowi nadużycie prawa lub jest niewspółmierne do kosztów, które powstaną.

Pomocy prawnej nie przyznaje się, jeżeli wnioskodawca na podstawie jakiegokolwiek tytułu może domagać się od osoby trzeciej zwrotu kosztów, które miałyby zostać pokryte w wyniku przyznania pomocy prawnej.

Osoba, która uzyskała pomoc prawną, ma prawo do pomocy adwokata oraz wszystkich urzędników ministerialnych (*officiers ministériels*), których pomoc jest niezbędna w toku postępowania przed sądami

wszystkich instancji bądź w postępowaniu egzekucyjnym zmierzającym do wykonania zapadłego orzeczenia.

Decyzję o przyznaniu pomocy prawnej podejmuje Dziekan Rady Adwokackiej (Bâtonnier de l'Ordre des avocats) lub delegowany przez niego do wykonywania tych czynności jeden z członków Rady z siedzibą w okręgu, w którym znajduje się miejsce zamieszkania wnioskodawcy. Jeżeli wnioskodawca nie ma miejsca zamieszkania, organem właściwym do wydania tej decyzji jest Dziekan Rady Adwokackiej Luksemburga lub jeden z członków Rady delegowany przez niego do wykonywania tych czynności.

Osoby o niewystarczających zasobach finansowych zgłaszają stosowny wniosek Dziekanowi ustnie w godzinach przyjęć albo pisemnie.

Jeżeli osoba zatrzymana przez policję utrzymuje, że przysługuje jej prawo do pomocy prawnej, i składa taki wniosek, towarzyszący jej w trakcie zatrzymania adwokat przekazuje ten wniosek Dziekanowi.

Strona internetowa: <https://www.barreau.lu/recourir-a-un-avocat/assistance-judiciaire/>

W odniesieniu do okręgu sądowego Luksemburga

Bâtonnier de l'Ordre des Avocats de Luxembourg (Dziekan Izby Adwokackiej Luksemburga)
Service de l'Assistance Judiciaire (Służba Pomocy Prawnej)
45, Allée Scheffer, L-2520 Luxembourg
L-2013 Luksemburg

Tel. +352 467272-1

W odniesieniu do okręgu sądowego Diekirch

Bâtonnier de l'Ordre des Avocats de Luxembourg (Dziekan Izby Adwokackiej Diekirch)
B.P. 68
L-9201 Diekirch

■ Ostatnia aktualizacja: 25/04/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.